

УДК 821.111-14.09:784-051Стінг]02
DOI <https://doi.org/10.24919/2663-6042.19.2023.12>

ПІСЕННА ЛІРИКА СТІНГА В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ: ФОРМОЗМІСТОВІ АСПЕКТИ

Науменко Н. В.

Національний університет харчових технологій

Еквіритмічність та еквілінарність набувають особливого значення в роботі над перекладами пісенних текстів. Загалом інтерпретатор може вибрати віршові розміри або строфічні побудови на свій розсуд, однак більш бажаним результатом є створення перекладу, відкритого для виконання в автентичному музичному супроводі. У сучасних реаліях з огляду на міжкультурні відносини актуальності набувають переклади пісень, авторами яких є діячі світового масштабу, серед інших і Стінг.

Сьогодні українськомовні версії знакових творів цього співака оприлюднено здебільшого на Інтернет-ресурсах. Однак якщо на спеціалізованих вебсайтах (наприклад, <https://www.muztonic.com>, <http://muzvar.com.ua/tag/pereklad-pisen>) це передусім тексти-підрядники, орієнтовані на подальше стилістичне редагування, то відеохостинг YouTube пропонує аматорські та професійні ролики, де українські аналоги пісень Стінга виконують під музику.

У пропонованій статті окреслено шляхи відтворення формальних (образності, мови, просодії) та змістових (тематика, проблематика) характеристик в українських інтерпретаціях пісенних творів Стінга. До опрацювання взято знакові тексти – «Fragile» з альбому «...Nothing like the Sun» (1987), «Shape of My Heart» з альбому «Ten Summoner's Tales» (1993), «Desert Rose» з альбому «Brand New Day» (1999), а також менш відомий вірш «The Wild Wild Sea» з альбому «The Soul Cages» (1991).

Під час зіставлення оригіналів із перекладами встановлено основні моменти, які складніше надаються до інтерпретації українською мовою (велика кількість односкладових слів, так звана «мозаїчна» будова вірша; специфічні для англійської поетичної мови синтаксичні конструкції тощо) та способи їх компенсації в перекладі (зміна порядку слів з одночасним збереженням змістового насащення; введення додаткових концептів, які виражають звучання та значення першотвору).

Ключові слова: пісня, поезія, переклад, творчість Стінга, форма, зміст, мова.

Naumenko N. V. Sting's Song Lyrics in Ukrainian Translations: Formal and Substantial Aspects. Equirhythmy and equilinearity are acquiring special significance in translations of song lyrics. Actually, an interpreter may choose meters and stanza patterns on one's own; however, a translated version that can be performed to the authentic musical accompaniment is more desirable result. In today's realities, translations of songs written by world-class figures, including Sting, from English into Ukrainian grow more relevant in terms of cross-cultural relationships.

Nowadays, the Ukrainian versions of the most famous works by Sting are presented in various Internet resources. Particularly, the specialized websites (for instance, <https://www.muztonic.com>, <http://muzvar.com.ua/tag/pereklad-pisen>) contain several interlinear texts oriented at subsequent stylistic correction, whereas the YouTube hosting proposes the amateur and professional videos, in which Ukrainian interpretations of Sting's lyrics are accompanied by music.

The ways to reproduce the formal (imagery, speech, prosodic) and substantial (topical and problematic) features of Sting's song lyrics interpreted by Ukrainians are outlined in this paper. The objects of this research were the famous tracks – "Fragile" from "...Nothing like the Sun" (1987), "Shape of My Heart" from "Ten Summoner's Tales" (1993), "Desert Rose" from "Brand New Day" (1999), together with such a hidden gem as "The Wild Wild Sea" from "The Soul Cages" (1991).

Upon comparing the originals to their translations, the author of this article confirmed the main elements that would become a challenge for a Ukrainian interpreter (primarily the large amount of monosyllable words, or the so-called 'mosaic construction' of the verse; specific clauses having no analogues in Ukrainian) and the ways to compensate them in the translation (for example, changing the word order with retention of substantial context; introducing additional concepts to emphasize the sound and the meaning of the original work).

Key words: song, poetry, translation, Sting's works, form, substance, language.

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. Зовнішня побудова ліричних творів дає можливість глибше відчувати той розмах емоцій, настроїв, роздумів, який несе рядок, період, строфа. Відповідні віршові повтори сприяють акцентуванню ідей, що впливають з твору. З урахуванням цього викликає інтерес архітектоніка та змістова наповненість сучасної **пісні**. За висловом

Дмитра Павличка, «насамперед без музики повинна виявлятися будь-яка пісня як незалежний літературний твір, здатний жити і хвилювати сам собою», у повні своєї естетичної самодостатності [5, 12–13].

З англійських джерел відома настанова піснярам-початківцям: навчайтеся у Стінга – він не написав жодної поганої пісні. Йдеться про рідкісно виладовану розповідність, навіть епічність

віршового доробку цього митця, якими він завдячує покладеному на музику різних стилів поєднанню архетипних сюжетів, образів світової культури та традицій англійської баладної творчості [6, 182–183].

З огляду на активну інтеграцію нашої культури в загальносвітовий простір актуальним стає переклад українською мовою пісень, передусім англійських. Зазвичай через певний час після виходу в Інтернеті пісенного твору з'являються перші варіанти його перекладу: на спеціалізованих вебсайтах <https://www.muztonic.com>, <http://muzvar.com.ua/tag/pereklad-pisen> і подібних це підрядники, не римовані, без дотримання форми оригіналу. Наступним етапом стає шліфування віршованих перекладів пісні знакових виконавців (серед інших і Стінга), які можна виконувати під оригінальну музику.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Виконання віршованого перекладу, безумовно, накладає на перекладача велику відповідальність, адже результат, який не відповідає правилам, неправомірно називати перекладом – це скоріше буде переспівом або, як заведено говорити в наші дні, римейком, переробкою. Дослідженням особливостей пісенного тексту в контексті сучасної естради присвятили свої розвідки Д. Павличко, Ірина П'ятницька-Позднякова, Тетяна Самая; лінгвостилістичні та лінгвокультурні аспекти пісні як синтезу словесного та музичного мистецтва вивчали Ірина Вавшко, Олена Малахова; особливості та труднощі перекладу, зокрема й пісенного тексту, у своїх працях окреслили М. Зарицький, Лада Коломієць, В. Коптілов, І. Корунець.

Із приємністю можна констатувати, що дедалі більша кількість українських учених і митців долучається до всебічного наукового дослідження творчого доробку Стінга. Харків'янка Олена Стецькович – професійний викладач вокалу – бере до уваги передусім музичні особливості творів співака, еволюцію індивідуального стилю, що його поділяє на три періоди й послідовно окреслює специфіку кожного з них. Головним у її розвідках є висновок про вихід стилю Стінга за межі поп-музики та подальше тяжіння до синтезу академічних і етнічних традицій [7, 79], що й зумовило унікальність його доробку та водночас актуальність досліджень у цій галузі. Заслужений артист України, старший викладач Київського університету культури О. Шпортько у статті «Музична мова пісень із репертуару Стінга» акцентує на таких основних творчих векторах митця, як «значна увага саме до вербального тексту» [9, 71] та синтез різних жанрово-стильових парадигм у межах однієї, навіть короткої пісні [9, 73].

Узагальнення результатів їхніх досліджень дають підстави стверджувати, що основне правило компонування перекладу пісенного твору з англійської мови – досягти в українськомовному варіанті балансу ритмічними характеристиками та образно-стильовими концептами оригіналу. Як справедливо зауважує Владислава Аккурт, «для успішного перекладу віршованого тексту пісні перекладачеві необхідно, перш за все, ознайомитися з системою образів автора вихідного тексту, а також обов'язково

намагатися зберегти: число рядків, метр і розмір, чергування та характер рим, характер перенесень, характер лексем, тип порівнянь, особливі способи та переходи тонів» [1, 19].

Формулювання мети і завдань статті. Даних про опубліковані переклади поезії Стінга наразі немає; водночас у відеохостингу YouTube адміністровано низку роликів, у яких знакові пісні «англійця у Нью-Йорку» виконують у власних інтерпретаціях: 2014 року – С. Бабкін та Д. Шуруп Pianoboy («Fragile»), 2021–2022 років – Ольга Акулова, Леон Румберг, дует Юлії Вротної та Юлії Кравчук («Shape of My Heart»). Отож **мета** цієї роботи – висвітлити особливості синтезу елементів української та англійської поетичної мови в перекладі поезій Стінга, способи передачі образності, змістового наповнення, особливого фонетичного візерунка кожного з текстів. Для досягнення цієї мети поставлено такі **завдання**: на основі вивчення представлених в Інтернеті текстових і візуальних матеріалів окреслити коло текстів, здатних репрезентувати принципи роботи українських митців над перекладами Стінга; виявити елементи оригінальних текстів, які становлять «труднощі перекладу», та способи їх художньої компенсації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нині, у зв'язку з творенням нової парадигми літературознавства, котре практикує інноваційні методи дослідження, доцільно подивитися на автентичний пісенний текст у сув'язі з його різномовними перекладами як на лаконічний результат взаємодії формозмістових елементів літературного вивтору, споріднених видів мистецтва – музики, живопису, скульптури – та концептів різних наук: соціології, релігієзнавства, філософії, історії.

Ключові вимоги до адекватного віршового перекладу – еквіритмічність та еквілінеарність – у роботі над пісенним текстом, зокрема авторства Стінга, набувають особливої актуальності, навіть якщо йдеться про таку інтерпретацію першотвору, яка не відповідатиме ритмічному малюнку музики, тобто про переспів. Без сумніву, і переспіви матимуть естетичну вартість – попри свідоме заміщення певних формальних елементів (передусім віршового розміру), але за умови збереження змістового наповнення. За висловом Д. Павличка, «переклад пісні – це показ не тільки й не так індивідуальних творчих можливостей, як демонстрація рівня розвитку тої чи іншої національної культури взагалі» [5, 25].

Автор ґрунтовної монографії про творчість Стінга К. Гейбл назвав альбом «...Nothing like the Sun» 1987 року всуціль південноамериканським [10, 47]. Це цілком логічно, особливо якщо говорити про пісню, писану в «іспанському» стилі, подібному до шедеврів Пабло Сарасате, – «Fragile» («Тендітні»). Вона й до сьогодні входить до збірників найкращих пісень Стінга, завершує практично кожен його концерт, а із середини 2022 року й до сьогодні автор оголошує її як «присвяту Україні». Крім цього, вона має низку вокальних та інструментальних варіацій (у виконанні, наприклад, Хуліо Іглесіаса, Еллі Фіцджеральд, Патріка Робертса і вокальної групи «Take 6»). Український її переклад під назвою «Сльози

зірок», уперше виконаний 2014 року – у дні проведення антитерористичної операції на Донбасі, належить Дмитрові Шурову, також відомому як Pianoboy, та Сергієві Бабкіну.

Першими словами *If blood will flow / when flesh and steel are one...* задано основну інтонацію оригінального твору Стінга – запитання. З питальних лексем «якщо» та «коли» кристалізується одвічне «чому», яке у пісні оприявлено в риторичних конструкціях: *Чому люди й досі вдаються до насильницьких способів вирішувати проблеми? Чи скінчиться насильство? Навіщо люди вбивають?* Ці запитання отримують промовисте продовження в 2010-х роках, зокрема в українськомовній версії «Fragile». Вона починається не із запитання, а з відповідної фрази, що надає творові не лише елегантного, а й епічного звучання:

*Коли пролетиться кров і стане тілом сталь,
І жоден колір не вгамає тінь,
Раптовий дощ змиває жаль
І залишає час на самоті* (2)

Чергування ямбічних та хорейчних віршових рядів, характерне для оригіналу, в перекладі передано різностопним ямбом (Я6 / 5 / 4 / 5), який так само органічно, як і англійський текст, вписується в музичну канву пісні. Відсутність у перекладі аналога третього та четвертого рядків приспіву *On and on the rain would say / how fragile we are, how fragile we are*, на які випадає основне змістове навантаження твору Стінга, спершу видається вадою українського варіанта. Однак при подальшому прочитанні видно, що їх перенесено в кінець другої строфи, яка, своєю чергою, за своєю образністю є своєрідним доповненням до оригінального вірша:

*Зітхає день і тліють сторінки,
Прозорішим стає брудний сюжет.
Всі по місяцях.
Лише лунають, як дзвінки
Крихкі уламки стомлених сердець* (2)

Перші два рядки цитованого куплета виступають суголосними до оригінального зачину:

*Perhaps this final act was meant / To clinch the lifetime's argument
That nothing comes from violence / and nothing ever could...* (4)

Слова «Всі по місяцях» (традиційна команда, після якої моряки повинні зайняти свої бойові позиції на судні) передають семантику не лише воєнних дій, за задумом авторів перекладу, а й морської подорожі – також лейтмотиву творчості Стінга. Водночас обидва концепти – символи випробувань для людини, «тендітність» якої перед силами природи або полум'ям війни стає очевидною. Тому закономірно, що один із підрозділів української армії, який брав участь в АТО, проголосив «Сльози зірок» своїм неофіційним гімном.

Спостережений у багатьох творах Стінга прийом «мозаїчності» – більшість односкладових слів у текстах – працює на створення уривчастості, схвиленої інтонації мовлення і теж становить певну складність для перекладу. А коли йдеться про такий філософськи насажений вірш, як «Shape of My Heart» («Образ мого серця»), то попервах

складається враження, що для того, щоб його адекватно інтерпретувати, потрібно перекласти всі інші твори Стінга. Проте й ця пісня вже отримала три українськомовні версії, з яких варто приділити увагу перекладові Ольги Акулової («Не мого серця формат»).

Гра в карти, яка слугує для «Образу...» сюжетною канвою, насправді – спосіб для гравця через різну комбінацію мастей віднайти ключ до основних архетипних ситуацій. Текстовий малюнок пісні відтак спонукає перекладача прочитати її з позицій аналізу символіки гральних карт і різних виграшних комбінацій (*the sacred geometry of chance* – в українськомовній версії «священних геометрій шанс», одним із виявів якого в тексті є поєднання бубнового валета й пікової дами).

Ольга Акулова зважає на зазначені символічні комплекси, до свого варіанта пісні додаючи не прирвані Стінгу концепти – «аспект»; удало зримованій із оригінальним «респектом»; вислів «shape of my heart» передано несподіваним зворотом «мого серця формат»; образ «money he wins» доповнюється «кубком» («Він грає не за гроші чи кубок»); чоловіча постать оповідача в третьому куплеті змінюється жіночою: *Якщо ти мені повіриш, / Сказала б, що кохаю я, / Під масками я не лицемірю – / Лише одна моя* (1). А загалом гральні карти, або ж «Малий аркан Таро», в обох варіантах стають метафорою мандрівки душі чотирма паралельними стежками на шляху до нового рівня знання та буття:

*I know that the spades are the swords for the soldiers
I know that the clubs are weapons of war
I know that diamonds mean money for this art
And that's not the shape of my heart* (4)

У перекладі Ольги Акулової –
*Я знаю, що піки – це списи солдата,
Я знаю, що трефи – зброя війни,
Я знаю, бубни – це гроші для оплат,
Та чирва – не серця формат* (1)

Різні комбінації карткових розкладів містять елемент випадковості, які спонукають людину побачити відображення свого життєвого шляху, а також заохочують її шукати способи розв'язання власних проблем [10, 73]. В англійській мові *heart*, окрім «серця», означає також чирвову масть – старшу здебільшого в азартних іграх і більш наповнену позитивними передбаченнями (любовний лист, зустріч із коханим) у ворожіннях. І ця гра слів іще більш символічна в сенсі концепції кордоцентризму – суто української філософської парадигми, на чому й акцентує Ольга Акулова, вводячи в переклад останнього рядка приспіву слова «чирва» і «серце».

Ще один аспект важливості аналізу пісенної лірики та її перекладів – урахування дидактичних та пізнавальних властивостей жанру в навчальній процесі як середньої, так і вищої школи. Новітні методики викладання англійської мови, ґрунтовані на міжпредметних зв'язках, розглядають поетичний твір як конгломерат даних із різних галузей знання, котрі, пропущені крізь естетичний досвід автора і реципієнта тексту, набувають нового значення

на сьогоднішньому етапі розвитку науки та навчання. Робота учнів із творчим доробком сучасного виконавця на практичних заняттях із англійської мови потребує звернення насамперед до Інтернет-джерел – як українських, так і зарубіжних: газетних і журнальних статей, відгуків і рецензій, адміністрованих на вебсайтах англійською та іншими мовами. Саме тому акцент ставиться на створенні презентацій і публікацій, особливо у форматі блогів, дописів у соціальних мережах, перекладів та переспівів тощо. Результатом такого підходу став доволі якісний переспів архітвору Стінга «Desert Rose», виконаний ученицею 8 класу Юлією Корнієнко:

*Мені сняться дощі і сади зелені
Серед гарячих пісків пустелі.
А я просинаюсь щодня від болю,
Час пролетить, лиш дай йому волю.
Ще маю дивну мрію про вогонь
Ця мрія, ніби кінць, без втоми мчить в полон.
Дивлюсь на полум'я, на тіней зграї.
Моя уява давно малює образи і ними грає,
О, ця троянда пустелі багряна...
Кожна з масок її – це обіцянка тайна.
Ця квітка в пустелі така гаряча.
Її аромат зводить з розуму наче... [Цит. за 8].*

Саме тому йдеться про переспів, а не про переклад: попри точну передачу образності, юна авторка обирає інший розмір – дольник, на відміну від ямбічної домінанти оригіналу. Порівняймо:

*I dream of rain
I dream of gardens in the desert sand
I wake in pain
I dream of love as time runs through my hand... (4)*

*Мені сняться дощі і сади зелені
Серед гарячих пісків пустелі.
А я просинаюсь щодня від болю,
Час пролетить, лиш дай йому волю...*

Синтез звукової емісії, поетичного слова у вокальному співі надає музичним образам більшої емоційності, спричиняє асоціативні враження, спогади про життєві ситуації в певних світлових відтінках. Якщо зважити, що тему «The World of Music» вивчають саме у 8-му класі, то для 14-15-річних учнів у період їхньої першої закоханості прочитання, переспівів і переклад текстів Стінга буде чудовим приводом зіставити почуття та переживання ліричного героя з власними [3, 187].

Авторка цієї статті вважає за доцільне поділитися особливостями роботи над перекладом маловідомої в Україні поезії «The Wild Wild Sea» («Бурхливе море») з альбому «The Soul Cages», оприлюдненим 2021 року на вебсайті «Рівнодення».

*I saw it **again** this evening:
Black sail on the pale yellow sky,
And just as before in the moment
It was gone where the grey gulls fly (4)*

І знову видіння дивне:
Помалу на білому тлі
Чорне вітрило зникає,
Де чайки ширяють у млі... (3)

Перший рядок містить одразу два символічні слова для пізнання змісту вірша – «again» (знову), що вказує на повторюваність ситуації, та «evening» (вечір); водночас у перекладі авторка прагнула дотримуватися збігу опорних звуків і, отже, «знову» стає фонетичним аналогом «saw it», а «вечір» віднесено у кінець другої строфи («де згасає вечірня зоря»).

Згідно з даними психоаналізу, зростання активності поетичної фантазії припадає саме на вечір [11, 173] і якраз у цей час у свідомості виникає той чи той архетипний образ. У цитованій пісні це – чорне вітрило на блідо-жовтому небі, що й спонукало до пошуків відповідних слів для передачі алітерації «l» у другому рядку: *black sail on the pale yellow sky* – *помалу на білому тлі / Чорне вітрило зникає...* Висловлюючись категоріями зв'язку образотворчого та словесного мистецтва, зауважмо, що мот приваблювало передусім романтиків, а також письменників, у творчості яких були помітні романтичні настрої (до них, безумовно, належить і Стінг). Мариністичний пейзаж разом із повітряним середовищем був для письменників свого роду «школою живопису»: у ньому вироблялись засоби словесної передачі складних кольорових гам у єдності з просторовою композицією [2, 195]. Такий пейзаж, для якого характерне відображення у воді, під час прочитання твору Стінга викликає асоціацію із *дзеркалом* – символом уяви щодо її здатності відбивати зовнішню реальність видимого світу:

*If it happens **again** I shall worry
And only a strange ship could fly
And my sanity scans the horizon
In the light of a darkening sky (4)*

Не дай Боже це станеться знову, –
Тривожить ця тінь корабля,
І дивлюся я пильно за обрій,
Де згасає вечірня зоря... (3)

І в цьому виявляється важливість цього образу для розуміння своєрідної «пост-неоромантичної» семантики мариністичної поезії Стінга. Відповідно частотну для його пісенної творчості римову пару «fly / sky», у якій стихія неба («sky») первозданно та беззмінно кличе до польоту («fly») [4, 92], передано, можливо, прородично й не точною, але семантично близькою секвенцією «корабля / зоря». Фантастичну символіку та дивовижні події пісні «Бурхливе море» можна пояснити поетикою сну, який починається з третьої строфи:

*That night as I walked in my slumber
I waded into the sea strand
And I swam with the moon and her lover
Until I lost sight of the land... (4)*

Вночі, ідучи напівсонний,
Ввійшов у бурхливий потік –
І за місячним сяйвом поплив я,
Аж доки мій берег не зник... (3)

У цьому уривку спостережено згаданий прийом мозаїчної побудови з переважно односкладових лексем – передусім не характерних для української мови артиклів, а також приєдників і займенників,

ужитих за правилами суто англійської граматики. Тому його в перекладі довелося компенсувати фонічними способами – алітерацією та збереженням опорних голосних звуків.

У четвертій строфі ліричний оповідач несподівано опиняється на палубі хиткого корабля, побаченого ще на початку: спершу – на тлі неба блідо-жовтого, потім – «reddening», червонючого у ранішньому сонці (у перекладі вжито подовжену форму прикметника «багрянее»). Після цього, як і водиться, сон завершується пробудженням:

...for I woke in my bed of white linen
And the sky was the color of clay.
At first, just the rustle of canvas
And the gentlest breath on my face... (4)

...Прокинувся у білій постелі,
А за вікнами ранок сірів...
Спершу лиш шелест полотен,
Вітерець на обличчі моїм... (3)

Загалом алітерація в «Бурхливому морі» є одним із найголовніших формозмістових компонентів. Так, в англійській мові звук шелесту передається свистячим /s/, тоді як в українській – шиплячим /ш/, і саме цей ефект було враховано в перекладі.

Чергування тривоги зі спокоєм опредмечено в шостій строфі – у хронотопі дому (*my bed of white linen*) та видиві ранішнього неба, що його ліричний оповідач описує так: *the sky was the color of clay*. З урахуванням багатозначності слова «clay» в англійській мові попервах важко уявити, про який саме колір йдеться (*clay* як глина – жовтий або світло-коричневий, але *clay* як попіл – світло-сірий): будь-який відтінок свідчить про настання ранку, завершення тривожного сну. Проте сон змінюється не менш тривожною реальністю, якої героєві навряд удасться уникнути. І тут на перший план виступає бурхливий пейзаж: у його змалюванні зорові концепти зазвичай доповнюються звуковими, а іноді протиставляються їм. Таке співвідношення сенсорних образів можна проілюструвати цитатами з оригіналу та перекладу:

The gentle **sign** turned to a **howling**
And the **grey** sky she angered to **black**
And my **anxious** eyes search the horizon
With the **gathering** sea at my back (4)

Зітхання змінилось у стогін,
Почорніли умить небеса,
І тривожно дивлюсь я за обрій,
А за мною – прибою яса... (3)

«Стривожені очі» оповідача контрастують зі «здоровим глуздом» (*sanity*, в перекладі – «пильний погляд») у другій строфі: там елемент неспокою показано лише як приховану метафору із застосуванням дієслова в майбутньому часі (*if it happens again I shall worry*), а в цитованих рядках він уже виходить на поверхню, увиражений відповідним музичним аранжуванням.

І тому тлумачення слова «clay» із шостої строфи як «попіл», а отже, і варіант перекладу – «ранок сірів» – видається вірогіднішим, оскільки воно бере участь у творенні суперечності «сон-дійсність», а від

«grey sky» переходить у «black» (чорний) – кольоровий аналог архетипу Тіні (*Did I see the shade of a sailor / On the bridge through the wheelhouse pane...*, у перекладі *Чи бачив я тінь канімана / Там, на палубі, коло стерна...*). І все це разом із описом бурі приводить до Wendepunkt'у – кристалізації образу батька в 10-й строфі:

For the ship had turned into the wind
Against the storm to brace
And underneath the sailor's hat
I saw my father's face (4).

І, розвернувшись, корабель
Супроти шторму став, –
І під кашкетом моряка
Я батька упізнав... (3)

Цікавою версифікаційною деталлю є розбіжність між напруженим емоційним ладом цитованого куплета та рівномірним метром, яким її написано, – 4- та 3-стопним ямбом.

Отже, у плані просодії аналізована пісня – орієнтована на староанглійські взірці **балада** з дольниковим розміром та римуванням *abcb*, в останній строфі – з перехресною римою *abab*; у плані генології – віршована **новела** із сюжетною канвою сновидіння та Wendepunkt'ом у десятій строфі. Образний лад поезії ґрунтується на чергуванні архетипних мотивів, і саме цим зумовлено відкритість зазначеної поезії до українського перекладу.

Висновки та перспективи досліджень. Самовідданий пошук відповідного слова, радість знайдеві або слухачеві творів Стінга наблизитись до істини, певною мірою зрозуміти Всесвіт сучасної англійської літератури і своє місце в ньому. Перші українські літературні переклади пісень «англійця в Нью-Йорку» датовані початком 2010-х років, однак вже відтоді вони надаються до дослідження з різних ракурсів, зокрема й порівняльного.

У результаті розгляду інтрепретацій знакових текстів, серед яких – «Fragile», «Shape of My Heart», «Desert Rose», виявлено основні моменти, які й становлять «труднощі перекладу». Це, по-перше, велика кількість односкладових лексем, аналози яких в українській мові мають два склади та більше (*heart* – серце, *art* – мистецтво, *rose* – троянда, *ship* – корабель, *sail* – вітрило), інакше кажучи, т. зв. «мозаїчна» будова вірша; по-друге, специфічні для англійської поетичної мови синтаксичні конструкції, передусім клаузули з артиклями та особовими займенниками при певних іменниках (назвах родичів, частин людського тіла тощо), різного роду інверсії. Отже, головні способи їх компенсації в перекладі – заміна конструкції з артиклями, не притаманними українській мові, рівнозначним за кількістю складів висловом; зміна порядку слів зі збереженням змістового насаження (наприклад, у «Fragile», «Desert Rose» або «The Wild Wild Sea»); введення додаткових концептів, які увиразнюють звучання та значення першотвору («Fragile», «Shape of My Heart»).

Актуальним напрямом подальших досліджень є порівняльні студії наявних у різних джерелах

перекладів Стінга та створення нових – із оригіналів як добре знаних в українській аудиторії різного віку, так і менш відомих. Ця робота, ґрунтована на поєднанні науки та словесності, здатна буде не лише ознайомити слухачів із тонкощами сучасної англійської

поезії, а й ввести їх у культуру Великобританії. Вона дасть їм змогу осягнути специфіку взаємодії мов задля досягнення естетичної мети – пізнання національної своєрідності традицій, побуту, особливостей образності в поетичному світосприйнятті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аккурт В., Прокопенко О., Пастыр Р. Особливості та проблеми перекладу англомовної пісні українськими відеоблогерами. *Науковий вісник ПДПУ імені К. Д. Ушинського*. 2020. № 31. С. 7–21.
2. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. Т. 2 : Маадай-Кара – Я-Форма / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 624 с.
3. Науменко Н. В. Образи його серця... Формозмістові домінанти пісенної лірики Стінга : монографія. Київ : Вид-во «Сталь», 2019. 256 с.
4. Науменко Н. В. Просодичні та естетичні функції рими в пісенній ліриці Стінга. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету. Серія : Філологічні науки (мовознавство)*. 2022. № 17. С. 90–96.
5. Павличко Д. В. Пісня і поезія. *Літературознавство і критика*. Т. 1 : Українська література. Київ : Вид-во «Основи», 2007. С. 8–30.
6. Семенюк Г. Ф., Гуляк А. Б., Науменко Н. В. Літературна майстерність письменника : підручник. Вид. 2-е, доп. Київ : Вид-во «Сталь», 2015. 405 с.
7. Стецкович О. В. Сильова еволюція авторської творчості Стінга. *Культура України*. 2021. № 2. С. 73–80.
8. Урок-проект «Таємниці англомовних пісень» / автор-розробник А. П. Кравченко. 2018. URL : <https://naurok.com.ua/urok-proekt-taemnici-anglomovnih-pisen-61694.html> (дата звернення 13.03.2023).
9. Шпортко О. В. Музична мова пісень із репертуару Стінга. *Актуальні питання гуманітарних наук. Серія : Мистецтвознавство*. 2020. Вип. 36. Т. 3. С. 70–74.
10. Gable C. *The Words and Music of Sting*. London : Greenwood Publishing Group, 2009. 170 p.
11. Freud S. *Der Dichter und das Phantasieren*. *Bildende Kunst und Literatur. Studienausgabe*. Bd. X. Fischer, 1927. S. 169–179.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Акулова О. Не мого серця формат. URL: https://www.youtube.com/watch?v=YRXubw7su6k&ab_channel=NeFormat (дата звернення 27.03.2023)
2. Бабкін С., Шуров Д. Сльози зірок URL: https://www.youtube.com/watch?v=EHMxyRiIYmk&ab_channel=PIANO%D0%91%D0%9E%D0%99 (дата звернення 27.03.2023)
3. Науменко Н. Бурхливе море. URL: <http://tivnodennya.in.ua/naumenko/the-wild-wild-sea-soul-cages-1991-burhlyve-more-pereklad/> (дата звернення 28.03.2023)
4. Sting (Sumner G. M.). Lyrics. URL: www.sting.com/discography.albums. Access date: 18.03.2023.

REFERENCES

1. Akkurt, V., Prokopenko, O., Pasty, R. (2020). Osoblyvosti ta problemy perekladu anglo-movnoyi pisni ukraïnskymy videoblogeramy [Features and Problems of Translation of English-Language Songs by Ukrainian Video Bloggers]. *Naukovy visnyk PDPU imeni K. D. Ushynskoho*, 31, 7–21 [in Ukrainian].
2. Literaturoznavcha entsyklopediya: v 2 t. T. 2: Maadai-Kara – Ya-Forma [Literary Encyclopedia: in 2 vol. Vol. 2: Maadai-Kara – I-Form] / avt.-uklad. Yu. Kovaliv. Kyiv: VTs “Akademiya”, 2007 [in Ukrainian].
3. Naumenko, N. V. (2019). Obrazy yoho sertsya... Formozmistovi dominanty pisennoyi liryky Stinga : monografia [Shapes of His Heart... Formal and Substantial Dominants of Song Lyrics by Sting]: a monograph. Kyiv: Vydavnytstvo “Stal” [in Ukrainian].
4. Naumenko, N. V. (2022). Prosodychni ta estetychni funktsiyi rymy v pisenniy lirytsi Stinga [Prosodic and Esthetic Functions of Rhymes in Sting’s Song Lyrics]. *Naukovy visnyk Drohobyskoho derzhavnoho pedagogichnoho universytetu. Seriya: Filologichni nauky (movoznavstvo)*, 17, 90–96 [in Ukrainian].
5. Pavlychko, D. V. (2007). Pisnya i poeziya [Song and Poetry]. *Literaturoznavstvo i krytyka*. T. 1: Ukrayinska literatura. Kyiv: Osnovy Publishers, 8–30 [in Ukrainian].
6. Semenyuk, H. F., Hulyak, A. B., Naumenko, N. V. (2015). Literaturna maysternist pysmennyka: pidruchnyk [Literary Mastery of a Writer: a Workbook]. Kyiv: Stal Publishers [in Ukrainian].
7. Stetskovych, O. V. (2021). Sytliova evolutsia avtorskoyi tvorchosti Stinga [Style Evolution of Sting’s Creativity]. *Kultura Ukrayiny*, 2, 73–80 [in Ukrainian].
8. Urok-poekt “Taemnytsi anglo-movnih pisen” [The Lesson-Project “The Mysteries of Anglophone Songs”] / avtor-rozrobnyk A. P. Kravchenko. 2018. Retrieved from: <https://naurok.com.ua/urok-proekt-taemnici-anglomovnih-pisen-61694.html>. Access date: 13.03.2023.
9. Shportko, O. V. (2020). Muzychna mova pisen ia repertuaru Stinga [Music Language of Songs from Sting’s Repertory]. *Aktualni pytannya humanitarnykh nauk. Seriya : Mystetstvoznavstvo*, 36 (3), 70–74 [in Ukrainian].
10. Gable, C. (2009). *The Words and Music of Sting*. London: Greenwood Publishing Group.
11. Freud, S. (1927). *Der Dichter und das Phantasieren*. *Bildende Kunst und Literatur. Studienausgabe*. Bd. X. Fischer, 169–179.

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Akulova, O. Ne moho sertsia format [Shape of My Heart]. Retrieved from: https://www.youtube.com/watch?v=YRXubw7su6k&ab_channel=NeFormat
2. Babkin, S., Shurov, D. Slozy zirok [Tears of stars]. Retrieved from: https://www.youtube.com/watch?v=EHMxyRiIYmk&ab_channel=PIANO%D0%91%D0%9E%D0%99
3. Naumenko, N. Burkhlyve more [The Wild Wild Sea]. Retrieved from: <http://rivnodennya.in.ua/naumenko/the-wild-wild-sea-soul-cages-1991-burhlyve-more-pereklad/>
4. Sting (Sumner, G. M.). Lyrics. Retrieved from: www.sting.com/discography.albums.